

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLIII. ad annum DLXXVII.

Parisiis, 1644

Provincia Lvsitaniae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15324

Compostellam traducta, ad altiorem dignitatem ob honorem sanctissimi apostoli erecta, pietate & deuotione Alfonsi Casti Legionensis regis.

ANNO
CHRISTI
569.

13. Britonia, vel *Britania*, vel *Britinia*, seu *Britonium*. Tempore Alfonsi Casti Legionensis, anno Domini 873. in consecratione ecclesie Compostellanæ ab ipso magnifice ædificatæ, inter alios decem & septem episcopos interfuit Theodorindus episcopus Britoniensis. Sunt qui dicant, esse *Mondoñedo* in Gallæcia vel prope eam. Alii, vt Valæus, ex sententia Resendii, ciuitatem in Portugalia Interamni, prope Vianam, quæ dicitur *de Camigna*, cuius etiam nunc vestigia extare Resendius affirmat. Verum in antiquo codice manuscripto in diuisione episcopatum legitur: *Onetum, hoc est, Britonia, exempta a Gallæcia Bracara*. In IV. Tolet. subscribit Metopius Britaniensis episcopus, & in VII. & VIII. Tolet. Sona seu Sonanus, & in III. Bracarenfi, Bela Britaniensis episcopus. Nunc exempta nullum Hispaniæ recognoscit archiepiscopum. Habuit aliquando concessione Ioannis VIII. pontificis maximi ius metropolitanum.

14. Asturica: *Astorga* hodie. Plinius in transmontanis eam ponit, & ait esse urbem magnificam. hodie dignitatem retinet episcopalem; insignior sacerdotum copia, quam ciuium multitudine: sequitur Compostellæ metropolim. In antiqua partitione ecclesiarum Hispaniæ, quam in Alueldensi codice videre licet, in prouincia Gallæcia non ponuntur plures quam hæ quatuordecim. Verum ex diuisione Vuambæ, & Conciliorum prouincialium subscriptionibus, additur Caladonia, seu Caladunum, quæ Callaicorum Bracaronum vrbs est apud Ptolemæum; & ab Antonino ponitur inter Asturicam & Bracaram.

PROVINCIA LVSITANIÆ.

1. Emerita metropolis: dicta *Emerita* Augusta a militibus emeritis Augusti, vt Isidorus habet lib. 15. cap. 1. originum: nunc *Merida*, Anæ fluuio imposita, omnique auctoritate expoliata atque destructa, nihil præter ruinas & magnæ antiquitatis vestigia retinet; estque militiæ diui Iacobi in spiritualibus attributa, nullum episcopum agnoscens. Ius autem metropolitanum in Compostellanam ecclesiam translatum a Callisto II. papa maximo est. Ex hac vrbe diua Eulalia martyr fuit, de qua Prudentius in ipsius hymno.

*Carmine nobilis Eulalia,
Mortis & indole nobilior:
Emeritam sacra virgo suam,
Cuius ab ubere progenita est,
Osibus ornat, amore colit.*

2. Aucla, nunc *Auila*: forte scribendum Abella. Est eiusdem nominis vrbs in Aprutio, & altera in Campania. De posteriori Ambrosius Leo, cuius est patria, tres libros composuit; sicque dictam affirmat a Græca voce *ἀελλα*, eo quod ventorum flatibus sit valde obnoxia. Quæ nominis ratio & nostræ Abellæ valde qua-

ANNO
 CHRISTI
 569.

quadrat, quippe quæ & ipsa immoderatis ventis valde vexetur. Episcopum habet Compostellano archiepiscopo suffraganeum.

3. Salmantica, hodie *Salamanca*, vrbs omnium literarum gymnasio & frequentia, antiquaque nobilitate ciuium admodum clara. Episcopum habet Compostellano suffraganeum.

4. Elbora. Huius fere nominis quinque sunt opida in Hispania. Eborā ab Antonino Liberalitas Iulia appellatur: a Mela Eborā alia, castellum in litore maris, in sinu Gaditano: alia in magno promontorio in Lusitania. Idem Strabo & Stephanus. Eborā est apud Ptolemæum in Turdulis in Bætica, sed interius, versus mediterranea. Hanc Strabo & Plinius Eburam Cerealem nominant. Eburā alia ab Eborā, est etiam apud Ptolemæum in Lusitania. Et Eborā in Heditanis. Concilia manuscripta habent Elbora, & episcopus Elborensis. Refendius Lusitanus, & Quebedius Toletanæ ecclesiæ portionarius de hac re contendunt: alter Eboram in Lusitania, alter Talaueram in regno Toletano, nobile opidum, Elboram esse affirmant. Scripsit de Eboræ in Lusitania antiquitate & dignitate atque nobilitate Refendius eruditum commentarium: quæ archiepiscopum habet. Talabrica sine episcopo, sub ditione archiepiscopi Toletani est, de qua Marianus noster lib. 4. cap. 13.

5. Caurio, hodie *Coria* Lusitanæ opidum Ptolemæo. Caurienses apud Plinium. Episcopum habet Compostellano subditum.

6. Pace. Nostri quidam non mali auctores pacem Iuliam & pacem Augustam distinguunt; vt pax Augusta sit, quæ nunc *Badajoz*, quæ habet episcopalem sedem, posita ad Anam fluuium, Compostellanæ suffraganea; & inde Pacensis colonia, & Pacensis conuentus, apud Plinium. Pax autem Iulia, quæ hodie *Beja* in Lusitania, cuius meminit Ptolemæus: & in ea etiam nunc extant huius rei nota argumenta, vt colligitur ex inscriptionibus ipsius, atque ruinis: distat octo leucis a *Badajoz*.

7. Exonoba. Plinius: *A flumine Ana*, inquit, *litore Oceani opidum Ossonoba Lusitania cognominatum*. Plinius in Lusitanæ cuneo ponit Myrtilē, Balsam, & Ossonobam, quæ nunc *Stombar*; alii *Syluis* putant: vtraque est iuxta maris oram. Verum Syluis episcopum habet, cui Ossonobensis ecclesia antiqua est subdita: Stombar vero in eius est diocesi.

8. Olisibona. Olyssippo est apud Plinium & Melam, pro Vlyssippo. Plinius lib. 4. cap. 21. *A Tago, in ora Olyssippo, equarum e Fauonio vento conceptu nobilis: estque Tago ostium, annis aurum gemmasque generantis*. Apud Ptolemæum Ὀλισίβων. Hanc Plinius tradit postea Felicitatem Iuliam dictam. Nunc *Lisboa* archiepiscopum habet, & est caput regni Lusitanæ, & mercium peregrinarum receptaculum celebre. De ea Isidorus sic ait: *Vlyssippona ab Vlysse condita & nuncupata*. quo loco sicut historiographi dicunt, cælum a terra, & maria distinguuntur a terris. Qui locus desum-

Concil. Tom. 12.

Nnnn

ptus est ex Plinio lib. 4. cap. 20. *Olyssippo enim*, inquit, *ab opido terras, maria, calum, disternans*. In diuisione Vuambæ adiectæ sunt Lusitanæ metropoli aliæ ecclesiæ ex Bracarenfi metropoli, de quibus in Concilio Emeritenfi diximus; nimirum Egitaniam, Conimbria, Veseum, Lamecum: quas Bracarenfi metropoli codex manuscriptus attribuit. Verum alias duas ponit Vuamba, nimirum Caliabriam & Numantiam. Inter Lusitaniam & Gallæciam prouincias, graues lites atque continuæ intercesserunt frequenter de numero episcopatum, vt constat ex Concilio Emeritenfi, & ex epistola summi pontificis, quam eidem adiunximus. Vnde non mirum si in partitione Vuambæ adiectæ sunt metropoli Lusitanæ Egitaniam, Conimbria, Veseum, Lamecum: in hac vero quam ex codice manuscripto posuimus, Bracarenfi metropoli ad iudicantur. Quin & in partitione Vuambæ alii duo episcopatus prouinciæ Lusitanæ adduntur; scilicet, Caliabria & Numantia, de quibus dicemus.

Caliabria. Hanc hodie dicunt esse *Montanges*. In sexto & septimo Concilio Toletano subscribit Seruusdei episcopus Caliabriensis, & non Colimbriensis.

Numantia. Plinius lib. 4. cap. 20. de ea sic ait: *Durius amnis ex maximis Hispaniæ, ortus in Pelendonibus, & iuxta Numantiam*. Contendunt multi ex nostris docti ex loco Plinii, Numantiam esse Soriæ: alii contra, esse *Zamoram*: vtraque nobilis vrbs. Soria est in episcopatu Oxomenfi. Zamora episcopum habet ex primis Hispaniæ. Verum cum Soria non distet ab ortu Durii, sic distingo locum Plinii: *Durius amnis ex maximis Hispaniæ, ortus in Pelendonibus, & iuxta Numantiam lapsus: deinde per Areuacos, &c.* & lib. 3. cap. 3. *Pelendones Celtiberorum quatuor populis, quorum Numantini fuere, clari*. Vnde *Numantini sunt inter Pelendones, ubi est ortus Durii*. Mela in Tarraconensi eam collocat: *In Tarraconensi, inquit, clarissimi fuerunt Pallentia & Numantia*. Zamora, Pœnum nomen, Alfonso VI. oratore, Callisto II. Romano pontifice, circa annum Domini 1119. in episcopatum erecta; ciuitas nobilis, Durio imposta, Compostellano suffraganea.

PROVINCIA BÆTICÆ.

1. Spalis metropolis. Sicque constanter Gothi scribunt, vt Spania. Verum Romani, Hispalis. Nunc *Seuilla*, metropolis insignis, vrbisque opulentissima auri & argenti, merciumque Indicarum. A Mela dicitur clarissima in Bætica. Plinius: *Hispalis colonia cognomine Romulensis*. Idemque vnum ex quatuor conuentibus iuridicis Hispalensem esse dicit. Isidorus nomen eius deducit a situ, eo quod in solo palustri, suffixis in profundo palis, locata sit.

2. Italica. Hodie non extat. Conspiciuntur tantum eius ruinae prope Hispalim: appellatur Hispalis vetus, ab Hispali sex passuum millibus distita. Plinius in conuentu Hispalensi eam collocat, vocatque Ilipam cognomento Italicam. Onuphrius inter colonias Ro-